

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2024/76 Oekrainers in de grensprocedure
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel Themapagina's – Asielprocedure
Relatie met	<u>IB 2024/25 Oekrainers in de grensprocedure;</u> <u>WI 2022/15 Grensprocedure</u>
Geldig vanaf	26-11-2024
Geldig tot en met	26-05-2025

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Op 30 oktober 2024 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) geoordeeld dat de grensprocedure (hierna: GP) niet kan worden toegepast bij een beroep op de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna: RTB) door Oekrainers, omdat uit artikel 3, derde lid, van de Opvangrichtlijn volgt dat die richtlijn niet van toepassing is wanneer de bepalingen van de Richtlijn tijdelijke bescherming worden toegepast.¹

2. Verwachting

Het 'IB 2024/25 Oekrainers in de grensprocedure' is per 30 oktober komen te vervallen. Onderhavig IB geeft de nieuwe werkwijze weer voor ontheemden² uit Oekraïne.

3. Inhoud/Toelichting

Bij iedere vreemdeling die zich aan de buitengrens meldt, wordt normaliter bezien of de vreemdeling voldoet aan de toegangsvoorwaarden. Wanneer aan de buitengrens asiël wordt aangevraagd, gaat de vreemdeling in beginsel de GP in. Gelet op de Afdelingsuitspraak geldt dit niet meer voor gedocumenteerde ontheemden uit Oekraïne aan de buitengrens die een beroep doen op de RTB. In dit geval zal middels prescreening in het kader van de RTB aan de buitengrens (dus nog vóór de GP-fase) worden bepaald aan welke ontheemden uit Oekraïne – als gevolg van de Afdelingsuitspraak – toegang moet worden verleend. Hiermee verschuift de prescreening ook vanuit de GP-fase naar de aanmeldfase bij de KMar en moet deze uiterlijk binnen 24 uur afgerond te zijn.³

¹ Uitspraak BRS.24.000105 - Raad van State

² Dit betreffen Oekrainers en derdelanders met een permanent verblijfsrecht of een status van (inter)nationale bescherming in Oekraïne'. Met 'derdelanders' wordt bedoeld: vreemdelingen uit Oekraïne die geen Oekraïense of EU-nationaliteit hebben.

³ ECLI:NL:RVS:2018:4201. Binnen 24 uur moet duidelijkheid worden geboden of de grensprocedure wordt toegepast of dat toegang wordt verleend. De 24 uur is ook een uiterlijke termijn voor de aanwijzing krachtens art. 4.6 Vb.

4. Hoe te handelen

Hoewel de Afdeling alleen spreekt over Oekraïners die onder de RTB vallen, kan juridisch gezien niet worden betoogd dat andere ontheemden uit Oekraïne die eveneens een beroep op de RTB (kunnen) doen, hiervan uitgezonderd zijn. Immers, voor derdelanders die binnen het toepassingsbereik van de RTB vallen gelden dezelfde voorwaarden en voorzieningen als voor personen met de Oekraïense nationaliteit.

Niet (meer) instromen in de GP:

De volgende vreemdelingen mogen n.a.v. de Afdelingsuitspraak in beginsel niet meer in de GP (tenzij sprake is van contra-indicaties⁴) en kunnen na de prescreening bij de KMar worden doorverwezen naar de reguliere procedure voor ontheemden uit Oekraïne. Dat betekent dat zij zich bij een gemeente moeten melden voor inschrijving in de BRP en zich vervolgens binnen vier weken bij het Oekraïneloket van de IND moeten melden voor de daadwerkelijke beoordeling of zij onder de RTB vallen.

- Gedocumenteerde Oekraïners uit Oekraïne die (zonder contra-indicaties) een beroep doen op de RTB en daar ook evident onder lijken te vallen.
- Gedocumenteerde derdelanders uit Oekraïne met een permanent verblijfsrecht of een status van (inter)nationale bescherming in Oekraïne die geldig was op 23 februari 2022, die (zonder contra-indicaties) een beroep doen op de RTB en daar ook evident onder lijken te vallen *(bij deze groep moet permanent verblijfsrecht of de status van internationale bescherming kunnen worden aangetoond)*.
- Gedocumenteerde Oekraïners en derdelanders met permanent verblijfsrecht die in NL onder de RTB vielen en ongeacht de reden (bijv. vakantie, zakenreis, begrafenis) NL zijn uitgereisd en weer terugkeren naar NL *(bij deze groep moet bij herinreis wel altijd gecontroleerd worden of zij in het bezit zijn van een geldig O-document, een verblijfssticker in het paspoort of een verblijfssticker op een inlegvel⁵ (eventueel met nog een verlengingsbrief) in combinatie met verblijfstitel (46) en een actuele inschrijving bij de gemeente)*.
- Gedocumenteerde derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht in Oekraïne die met titelcode 46 in de BVV geregistreerd staan *(bij deze groep moet bij herinreis altijd gecontroleerd worden of zij in het bezit zijn van een 'brief bevrozing' en/of een verblijfssticker en/of toegewezen voorlopige voorziening)*.
- Gedocumenteerde derdelandse gezinsleden die een beroep doen op de RTB-status van hun gezinslid, tenzij de gestelde relatie niet voldoende onderbouwd kan worden met bewijsstukken.
- Alleenstaande Minderjarigen Vreemdelingen (AMV's) en gezinnen met minderjarige kinderen die een beroep doen op de RTB.
- Oekraïners die middels hervestiging zijn overgenomen uit Moldavië.

Wel instromen in de GP en/of toegangswegiging door de KMar

Bij vreemdelingen anders dan hiervoor genoemd, zal bezien moeten worden of de contra-indicaties maken dat de vreemdeling niet onder de RTB valt en om die reden (uitgestelde) toegangswegiging opgelegd zal moeten worden. Vreemdelingen waarvan is vastgesteld dat zij niet onder de RTB vallen, maar die wel langer verblijf beogen dan de visumvrije periode, zal de GP zoals gebruikelijk van toepassing zijn. In bepaalde gevallen kan het echter nodig zijn dat er – tijdens de prescreening in het kader van de RTB bij de KMar – door de IND een RTB-besluit genomen moet

4 Dit kunnen indicaties zijn in het kader van openbare orde en/of nationale Veiligheid.

5 De documenten die zijn verlopen zijn in principe verlengd met een verlengingsbrief.

worden alvorens de vreemdeling een (uitgestelde) toegangswijziging opgelegd kan worden. Het feit of de vreemdeling een asielaanvraag wenst in te dienen of niet, is bepalend voor het vervolgproces (in geval van geen asielaanvraag: toegangswijziging door de KMar/ in geval van asielaanvraag: uitgestelde toegangswijziging – instroom GP).

- Gedocumenteerde Oekraïners en derdelanders uit Oekraïne die een beroep doen op de RTB en daar ook evident onder zouden vallen, maar waarbij sprake is van ernstige OO-/NV-indicaties
(voor minder ernstige indicaties waarbij de reden van de signalering niet binnen 24 uur achterhaald kan worden, wordt het proces na toegangsverlening in de reguliere procedure voor ontheemden uit Oekraïne vervolgd).
- Oekraïners en derdelanders uit Oekraïne die niet vallen onder de RTB of geen beroep doen op de RTB en langer verblijf beogen dan de visumvrije periode
(wanneer zij geen beroep doen op de RTB is er geen RTB-besluit nodig voor de (uitgestelde) toegangswijziging door de KMar).
- (On)gedocumenteerde gestelde derdelandse gezinsleden die niet zelfstandig voldoen aan de voorwaarden van de RTB en als afhankelijk gezinslid een beroep doen op de RTB-status van hun gestelde gezinslid, terwijl de gestelde relatie niet aannemelijk is gemaakt
(in dit geval kan de KMar zonder een RTB-besluit de (uitgestelde) toegangswijziging opleggen. Wanneer de gestelde relatie later tijdens bijv. de GP alsnog aannemelijk wordt gemaakt, kan dit dan ook eventueel leiden tot toegangsverlening).
- Derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht in Oekraïne die voor het eerst een beroep doen op de RTB
(zij vallen sinds 19 juli 2022 niet meer onder de RTB.⁶ Zie in dit kader ook de nuance in WI 2022/17. De KMar kan in dit geval onder verwijzing naar dit Kamerstuk de (uitgestelde) toegangswijziging opleggen).
- Gedocumenteerde derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht in Oekraïne die geen titelcode 46 in de BVV hebben
(Let op: deze groep kan wel in het bezit zijn van de bevrizingbrief).

Oekraïners en derdelanders uit Oekraïne die eenmaal in de GP zijn ingestroomd, doorlopen in principe dezelfde procedure als iedere andere vreemdeling. Indien tijdens de GP blijkt dat zij alsnog onder de RTB vallen en/of toegang verleend moet worden, zal grensdetentie worden opgeheven en kunnen ze worden doorverwezen naar de reguliere procedure voor ontheemden uit Oekraïne.

Vreemdelingen die niet vallen onder de RTB en geen asiel wensen aan te vragen
Wanneer ontheemden uit Oekraïne lang verblijf beogen, maar niet onder de RTB vallen en geen asielaanvraag willen indienen, kan dit leiden tot een toegangswijziging.

Aan deze personen dient te worden uitgelegd dat als zij toegang willen tot NL, zij een asielaanvraag moeten indienen zodat hun aanvraag met een uitgestelde toegangswijziging in de GP kan worden beoordeeld. Als zij desondanks geen asielaanvraag willen indienen, wordt de gebruikelijke, hieronder beschreven werkwijze gevolgd.

Als de vreemdeling niet voldoet aan de vereisten voor toegang zoals neergelegd in de Schengengrenscodes en geen asiel aanvraagt of wenst aan te vragen, weigert de

⁶ Kamerstuk 19637, nr. 2945 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

KMar de toegang middels het model M17. Daarnaast legt de KMar – indien aan de voorwaarden daarvoor wordt voldaan - een vrijheidsbeperkende maatregel (artikel 6, eerste lid, Vw; plaatsing in bv. de lounge¹¹) of een vrijheidsontnemende maatregel (artikel 6a of artikel 6, eerste en tweede lid, Vw) op.

Het voorgaande betekent echter niet dat de vreemdeling altijd kan worden verwijderd. Zo is er nog geen landenbeleid beschikbaar voor Oekraïne en is een gedwongen terugkeer naar Oekraïne op dit moment niet mogelijk (zie Oekraïne | Landen | Dienst Terugkeer en Vertrek). Dit staat de gebruikelijke werkwijze echter niet direct in de weg. Immers, er kunnen zich altijd nog situaties voordoen waarbij de vreemdeling uit een derde land inreist en er sprake is van een removal order of dubbele nationaliteit. Ook kan er aanleiding zijn om hier verder onderzoek naar te doen.

5. Afstemming

Dit IB is afgestemd met PD OEK, DMB, JAZ, AVIM, KMar, DT&V en IND (SUA, JZ-ST, GK, DV, BIS en A&B).